

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№3

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
MART

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic Resource Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ БИБЛИОТЕКА LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, mart.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

KORXONALARDA ICHKI AUDIT TIZIMINING BOSHQARUV QARORLARI QABUL QILISHDAGI O'RNI	24
Mexmonaliyev Ulug'bek Erkinjon o'g'li	
FISKAL SIYOSAT SAMARADORLIGI VA SOLIQ TUSHUMLARI DINAMIKASI: O'ZBEKISTON MISOLIDA ILMIY TAHLIL	30
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI KELTIRIB CHIQUARUVCHI ASOSIY OMILLAR HAMDA IQTISODIYOTGA TA'SIRI	37
Toxtabayev Oybek Odilovich	
QISHLOQ XO'JALIGI OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA ZAMONAVIY BOSHQARUV	42
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTON GLOBAL-IQTISODIY RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'RNI	48
Kuvatova Oliya Sheraliyevna	
QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING IQTISODIY MOHIYATI VA ULARNI KAPITAL BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	54
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
IQTISODIY ISLOHOTLAR DAVRIDA TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING OMILLARI	61
Yangiboyev F.B.	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI ERTA ANIQLASH VA BOSHQARISHNING INTEGRATSIYALASHGAN RISK-INDEKS MODEL I	68
Kalandarov Abdulla Baxtiyorovich, Rajabov Shoxrux Suvon o'g'li	
RUX VA QO'RG'OSHINNI SELEKTIV AJRATIB OLISHNI KOMBINATSIYALASH TEXNOLOGIYASI VA NAZARIYASI.....	74
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Haqberdiyev Dilshod Qodir o'g'li	
UY-JOY QURILISHI HAJMINI UZOQ MUDDATLI PROGNOZLASHDA EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	81
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA IQLIM VA TABIIY OFATLAR NATIJASIDA YETKAZILDAN TALOFATLARNI DAVLAT TOMONIDAN KOMPENSATSIYA QILISH MEXANIZMI.....	85
Sattorov Orifjon Boymurodovich	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISH MEXANIZMLARI.....	90
Abdug'aniyev Uchqun Habibulla o'g'li	
O'ZBEKISTON QURILISH SANOATIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RIVOJLANISH DINAMIKASI VA TENDENSIYALARI	96
Musaeva Aynura Abayxolievna	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF SOCIAL INFRASTRUCTURE TRANSFORMATION IN THE CONTEMPORARY ENVIRONMENT.....	104
Normurodov Khusan Eshmakhmatovich	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI BAHOLASH YO'LLARI	108
Begamov S.X.	
DEBITORLIK QARZLARINING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBINI TASHKIL QILISH YO'NALISHLARI	112
Normatova Gulmira Xayrullaevna	

SOLIQLARNI PROGNOZLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH AMALIYOTI TAHLILI.....	118
Ergashov Jamshid Ashurovich	
MEHNAT XARAJATLARI HISOB: NAZARIY ASOSLAR, USULLAR VA BOSHQARUVDA AHAMIYATI.....	126
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
KORPORATIV XIZMATLARNING BANK FOYDASIGA TA'SIRI: KOMISSION VA FOIZLI DAROMADLAR TAHLILI	131
Qurbonov Abror Abdullayevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA TASHKILY MEXANIZMLARI.....	136
Djamalov G'ofir Oribjanovich	
OCHIQLIK INDEKSI VA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASH SAMARADORLIGI: O'ZBEKISTON TAJRIBASINING INSTITUTSIONAL TAHLILI	144
Diilshod Pulatov, Uchqun Abdug'aniyev	
DUNYO SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIVAVIY HOLATI VA NATIJALARI TAHLILI.....	153
Alimov Baxodir Batirovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMAT KO'RSATISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	160
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
QURILISH TASHKILOTLARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INNOVATSION USULLARI	164
Muxibova Guli Yarkinovna, Sharifxodjayeva Odina Ulug'bek qizi	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARINING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	168
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
IJTIMOYIY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI: XALQARO TAJRIBA VA INSTITUSIONAL YONDASHUVLAR.....	173
Bafoyev Farrux Jo'raqulovich	
KORXONALARDA AI-DRIVEN "DECISION SUPPORT SYSTEMS" (DSS)NI JORIY ETISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Mardanova Ra'no	
STRENGTHENING THE FINANCING OF FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN THROUGH BANK CREDIT	186
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Ibadullaeva Asal Ulugbek qizi	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA DAVLAT BOSHQARUV TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH	192
Aytmuratov Qutlimurat Jalgasovich	
ATTRACTING INVESTMENTS FROM FINANCIAL MARKETS AND FACTORS INFLUENCING THE INCREASE OF THEIR ATTRACTIVENESS	196
Kholov Sherali Akhrorboyevich	
MARKAZIY OSIYODA TRANSCHEGARAVIY SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA ADOLATLI TAQSIMLASHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	200
Matkarimov Mansur	
XALQARO XIZMATLAR SAVDOSIDA TIBBIY TURIZMNING IQTISODIY AHAMIYATI.....	206
Farxodova Shohnoz Umidbek qizi	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING KO'P OMILLI INDIKATORLARI TIZIMI	213
Ibroximov Iloxomjon Shavkatjon o'g'li	
SANOAT KORXONALARINI IQTISODIY FAOLIYATINI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI	219
Tillayeva Barno Ramiztdinovna	
NOTIJORAT TASHKILOTLAR FAOLIYATIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI VA AUDITORLIK HISOBOTLARINING O'ZIGA XOSLIGI.....	224
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	

ЦИФРОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ РЕИНТЕГРАЦИИ ВОЗВРАЩАЮЩИХСЯ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ ПРАКТИКА И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КЫРГЫЗСТАНА.....	230
<i>Амантурова Дилбара Кыдыкбековна</i>	
РОЛЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЛЕКСИКИ В ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	237
<i>Асрарова М.У.</i>	
О СКОРИНГОВЫХ МЕТОДАХ ЭКСПРЕСС-АНАЛИЗА ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	242
<i>Ирмухамедова Муслима Дилшодовна</i>	
UY-JOY QURILISHIDA ESKROU MEKANIZMLARINI JORIY ETISH ORQALI INVESTITSION XAVFSIZLIK VA MOLIVAVIY SHAFFOFLIKNI TA'MINLASH	247
<i>Karimov Inomjon Ortikbaevich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNESNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI	254
<i>Kamoliddinov Ilhomjon Muxammadjonovich, Kobilov Murod Vakkosovich</i>	
TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIK KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	259
<i>Axmedov Toxirjon Xasanjon o'g'li</i>	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ENERGETIKA VA ISHLAB CHIQRISH SALOHİYATINING ROLI	264
<i>Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li</i>	
TIJORAT BANKLARIDA KOMPLAENS-NAZORAT TIZIMI ORQALI RISKLARNI SAMARALI BOSHQARISH	270
<i>Fayziyev Sherzod Djunaydilloyevich</i>	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ БАНКОВСКИМИ РИСКАМИ И СТРАХОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ ОПЕРАЦИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКИНГА В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ.....	275
<i>Бахтиёров Худайберган Хамдам угли</i>	
DOIMIY BO'LMAGAN KUCH TA'SIRIDA DEFORMATSIYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ MODEL ISHLAB CHIQRISH VA SONLI TAHLIL QILISH.....	282
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o'g'li, Isomova Sabohat Islom qizi</i>	
YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS A FACTOR OF STRUCTURAL ECONOMIC TRANSFORMATION IN UZBEKISTAN.....	290
<i>Isakjanova Saboxat Muhamedovna</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ САМОВОЗБУЖДЕНИЕ НЕЯВНОПОЛЮСНОГО СИНХРОННОГО ГЕНЕРАТОРА ПРОДОЛЬНО-ПОПЕРЕЧНОГО ВОЗБУЖДЕНИЯ	298
<i>Пирматов Нурали Бердиёрович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Бердиёров Улугбек Нурали угли, Бердиёров Улмасбек Нурали угли</i>	
YURTIMIZDAGI EKOLOGIK SOF YOG'OCH MATERIALLARIDAN TAYYORLANGAN ORAYOMA KONSTRUKSIYALARINING CHO'ZILISHGA QARSHILIGI	305
<i>Yunusaliyev Elmurod Muhammadyaqubovich, Toshpulatov Ilhomjon Baxtiyorovich</i>	
AYDAR-ARNASOY KO'LLAR TIZIMINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA ZAMONAVIY EKOLOGIK MUAMMOLARI	311
<i>Aminov Hamza Husanovich, Madrimov Rajabboy Masharipovich, Xamdullayeva Aziza Baxtiyor qizi</i>	
EXPLAINABLE AI YORDAMIDA SOC UCHUN TUSHUNTIRILADIGAN KIBERXAVF ANIQLASH TIZIMINI ISHLAB CHIQRISH	318
<i>N.N. Jo'rayev, A.Sh. Juraboyev</i>	
QUYOSH FOTOELEKTRIK MODULLARINI SUV YORDAMIDA TOZALASH VA SOVITISH USULLARI TAHLILI	324
<i>Ibragimov Umidjon Hikmatullayevich, Qodirov Jobir Ro'zimatovich, Izomov Shahzod Niyoz o'g'li, To'ymurodov Quvonchbek Sherzod o'g'li</i>	

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING QURILISH SOHASIGA INTEGRATSIYASI: ILG'OR XALQARO TAJRIBA	332
Fayziyeva Gulnoza Abdurahmonovna	
ФАКТОРЫ НАЛОГОВОЙ КУЛЬТУРЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СОБИРАЕМОСТЬ НАЛОГОВ: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ	339
Хакимова Ситора Ильёсжон кизи, Муталова Дилором Махамаджановна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ЭКСПЕРТНОГО ПРОГНОЗИРОВАНИЯ КОМПЕТЕНЦИЙ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ	345
Л.А. Кадырова, Б. Н. Эгамов	
О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASIDA SUG'URTA BOZORINING TUZILISHI TAHLILI	350
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQALARDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH MASALALARI	358
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
KONTEYNERLI TASHUVLARNING JORIY HOLATI, MAVJUD MUAMMOLAR VA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	366
Samatov G'affor Alloqulovich, Xolmatov Bekzod Nurmatovich, Toxirov Maxmudjon Murodjon o'g'li, Absattarov Isomiddin Xotam o'g'li	
KICHIK BIZNES KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH OMILLARI BO'YICHA NOMUVOFIQLIKNI ANIQLASH VA BARTARAF ETISH MEKANIZMI	381
Kaypnazarova Gulshad Xojamuratovna	
TASHQI SAVDO BALANSINI MUVOZANATLASHTIRISH: NAZARIY VA AMALIY JIHATLAR	386
Rahimov Eshmurod Normurodovich, Misliiddinov Ikromjon Kamoliddin o'g'li	
SIFATLI TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH VA AHOLIGA QAMROVNI TA'MINLASHDA BOSHQARUV QARORLARINING AHAMIYATI	391
Satvoldiyev Ulugbek Kamilovich	
SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDA GIPERPARAMETRLARNI MATEMATIK OPTIMALLASHTIRISH USULLARI	396
Husan Arziqulov Normurod o'g'li	
ENHANCING THE SERVICE SECTOR AS A MEANS OF CREATING EMPLOYMENT IN TOURISM INFRASTRUCTURE	401
Zarikeev Rasul Polatovich	
EXPANDING BANK CREDIT OPPORTUNITIES FOR FAMILY-OWNED ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	406
Isakov Janabay Yakipbaevich	
BANKS' BROKERAGE AND ADVISORY SERVICES IN FACILITATING SECURITIES TRANSACTIONS AND IMPROVING MARKET LIQUIDITY	412
Isakov Isobek Janabay uli	
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ	416
Ибрагимов Мансур Ахметович	
ОПТИМИЗАЦИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ПРОВАЙДЕРОВ В УСЛОВИЯХ ПОСТРОЕНИЯ НОВЫХ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК	421
Маннапова Феруза Фахриддин кызы	
О'ЗБЕКISTON RESPUBLIKASIDA ISLOM MOLIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH VA INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	428
Isroilov Obid Olimjonovich	
OZIQ-OVQAT BOZORI KON'YUNKTURASINI BAHOLASHDA KO'P OMILLI REGRESSIYA MODELINING SAMARADORLIGI	433
Abduraxmonov Adxamjon Sultonboyevich	

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHNING ISTIQBOLLARI.....	438
Djuraeva Dildora Sobirjonovna	
ZAMONAVIY MOLIYAVIY INFRATUZILMANING INSTITUSIONAL ASOSLARI: TO'LOV TIZIMLARI NAZARIYASI VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	441
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI MENEJMENT VA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	449
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
CORPORATE GOVERNANCE, FDI, AND URBANIZATION IN THE GREEN ECONOMIC TRANSFORMATION OF UZBEKISTAN	454
Ablaeva Valentina	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND MICRO-ENTERPRISE DEVELOPMENT	460
Dilafuz Kuchkorova	
LEGIRLANGAN PO'LATLARDAN TAYYORLANGAN PROKATLASH JO'VALARINI CHIDAMLILIGINI OSHIRISH UCHUN TERMIK PUXTALASH TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	466
Saydumarov Botir Muradovich, Berdiyev Darob Murotovich, Tashmatov Ravshan Qobilovich	
SHAMOL TURBINASINING IKKI TOMONLAMA TA'MINLANADIGAN ASINXRON GENERATORI O'TKINCHI JARAYONLARINING TAHLILI	471
Bekishev Allabergen Yergashevich, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Yunusov Obidxon Abdivait o'g'li, Jo'rayev Doston Majid o'g'li	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	479
Babaxanova Dildora Rustamovna	
RAQOBAT USTUNLIGIGA ERISHISHDA ZAMONAVIY MARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	485
Meliqulov Abduhalil Norinovich	
JAMOAT AHAMIYATIGA EGA TASHKILOTLAR TOIFASIGA KIRITISH MEZONLARI, ULARNING MOLIYAVIY HISOBOTLARI VA AUDITIGA QO'YILADIGAN TALABLAR.....	490
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
EFFICIENCY OF IMPROVING THE IT SERVICES EXPORT	494
Uzakov Ortik Shaymardanovich	
CHORVACHILIKDA ILK VETERINARIYA XIZMATI TARIXI: QADIMGI O'ZBEKISTON MISOLIDA.....	499
Sayfudinova Djamila Badridinovna	
AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHGA BAG'ISHLANGAN DASTLABKI ILMIY QARASHLARNING SHAKLLANISHI VA ULARNING TAHLILI	503
Xamroyev Anvar Ashurovich	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI HAMDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY AFZALLIKLARI.....	508
A.A.Abdvoxidov	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIYAVIY HOLATINI KOMPLEKS BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	518
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
PERFORMANCE APPRAISAL FAIRNESS AND EMPLOYEE OUTCOMES IN UZBEKISTAN'S EDUCATIONAL INSTITUTIONS: A QUANTITATIVE INVESTIGATION	525
Farida Nishanova	
SANOAT KORXONALARIDA SIFAT BOSHQARUVI TIZIMLARINING ISHLAB CHIQRISH JARAYONIGA TA'SIRI	535
O'.M. Baytanov	

DIGITAL METHODS FOR MONITORING HAND HYGIENE AND AUTOMATIC NAIL SEGMENTATION USING COMPUTER VISION TECHNOLOGIES	540
<i>Shavkat Shukhratovich Azimov, Temurbek Zokir Ugli Daminov, Durdona Nurjonovna Rasulova, Dilorom Umrzakovna Nalibaeva</i>	
MATLAB-BASED OPTIMIZATION OF METHANE FEED INTAKE IN A GTL PLANT FOR SYNTHETIC FUEL PRODUCTION.....	545
<i>U.T. Beshimov, U.R. Azamatov, A.G. Makhsumov, E.E. Mashaev</i>	
НЕОБХОДИМОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОПТИМАЛЬНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО ВЛОЖЕНИЯ В СОЦИАЛЬНО-ЗНАЧИМЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	554
<i>Зайналов Ж.П., Абдуллаева С.Ш., Нурмухамедов А.М.</i>	
INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ONLAYN TEST VA AVTOMATIK BAHOLASH TIZIMLARI: INNOVATSION METODLAR, ZAMONAVIY YONDASHUVLAR VA DOLZARB MUAMMOLAR TAHLILI.....	561
<i>Nasriddinov Zaynobbiddin Xusniddin o'g'li, Sayidov Nozimjon Abdulnosirovich</i>	
SERVOMOTORLARNING XARAKTERISTIKALARI	565
<i>Pirmatov Nurali Berdiyarovich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li</i>	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI BOSHQARISHNING TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	572
<i>O'rinov Komiljon Kozimovich</i>	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHDA SIFAT NAZORATINI OSHIRISHNI RAQAMLASHTIRISH YO'LLARI.....	576
<i>Meliyev X.T.</i>	
INVESTIGATION OF THE EFFICIENCY OF FATS AND OILS REMOVAL FROM WASTEWATER GENERATED BY PUBLIC CATERING ENTERPRISES	585
<i>Durdona Obutjonova, Xayrullo Ibroximov, Ahmadjon Ibadullaev, Umar Chorshanbiev, Babaev Askar</i>	
INSON KAPITALINING IQTISODIY MAZMUNI, UNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI VA O'ZBEKISTONDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	591
<i>Ismailova Gulruh Faxriddinovna</i>	
HUDUDLARDA MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI RIVOJLANTIRISH VA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI.....	596
<i>Azlarova Mushtariybegim Abror qizi</i>	
NORASMIY BANDLIK VA DAROMADLARNI SOLIQQA TORTISHDA SOLIQ IMTIYOZLARIDAN FOYDALANISH TAHLILI	600
<i>Bozorova Ozoda Raximovna</i>	
DAVLAT KORXONALARINI OMMAVIY JOYLASHTIRISH (IPO) ORQALI XUSUSIYLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI ("UZAUTO MOTORS" VA "O'ZBEKTELEKOM" AJ MISOLIDA).....	605
<i>Razikov Ulug'bek Zaripovich</i>	
QURILISHDA INNOVATSION FAOLIYAT TUSHUNCHASI VA TURLARI	611
<i>B.K.Abdusamatov, I.A.Yusupov</i>	
ИССЛЕДОВАНИЕ МЕТОДОВ ЗАКРЕПЛЕНИЯ ПОДВИЖНЫХ ПЕСКОВ И ЭФФЕКТИВНОСТИ ЗАЩИТНЫХ ЛЕСНЫХ ПОЛОС ВДОЛЬ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ	615
<i>Лесов Кувандык Сагинович, Хуршида Абдимуминовна</i>	
SURXONDARYO VILOYATI TUMANLARIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH OMILLARI.....	621
<i>Qosimova Nodira Saidovna</i>	
QISHLOQ XO'JALIGI ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARINI OPTIMALLASHTIRISH VA RENTABELLIKNI OSHIRISH STRATEGIYALARI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA).....	627
<i>Sanjarbek Sotvoldiyev Dilshodbek o'g'li, Qodirov Zohidjon Eraliyevich</i>	

YIRIK KORXONALARDA SOLIQ NAZORATI TEKSHIRUVLARIGA OID ILMIY TALQINLARNING TAHLILI.....	632
Qo'shaqov Asrorjon Nematjonovich	
QUYOSH ISSIQXONALARIDA QUYOSH ENERGETIK QURILMALARIDAN FOYDALANISH USULLARI VA TEXNIK YECHIMLARI	640
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
IT-KORXONALARIDA INVESTITSIYA VA EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI TAHLILI.....	648
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN LOYIHALAR TAHLILI	655
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ И ФАКТОРЫ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПОДОТРАСЛЕЙ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УЗБЕКИСТАНА.....	666
Уролова Севара Бехзод кизи	
MAHALLIY BUDJETLARNI SHAKLLANTIRISH VA TAQSIMLASH JARAYONIDA FUQAROLAR ISHTIROKI: SO'ROVNOMA NATIJALARI ASOSIDA TAHLIL	672
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
TRANSPORT SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH: XORIJIY TAJRIBA.....	677
Mirzayeva Dildora Inomovna, Alijonov Ahadjon Hasanboy o'g'li	
BOSHQARUV ETIKASINING ZAMONAVIY BIZNESDA TUTGAN O'RNI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	686
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI INNOVATSION-TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'NALISHLARI	694
Sh.A.Sultonov	
MINTAQAVIY INVESTITSION SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELLARINING ROLI	700
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
MASHINASOZLIKDA DETALLARNI SARALAB YIG'ISHNING AFZALLIGI VA AHAMIYATI	705
Baxramov Faxridin Xuzriddinovich, Abdixamidov Nurbek Ural o'g'li, Abdullayev Djura Xudoyorovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ МЕХАНИЗМОВ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ ВНЕДРЕНИЯ СИСТЕМЫ ЭСКРОУ-СЧЕТОВ	712
Жаксымуратов Казбек Раджович	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	717
Nurullayev Baxrom Botirovich	
XIZMATLAR SOHASI RIVOJIDA DAROMADLARNING INKLYUZIV O'SISHI, KAMBAG'ALLIK DARAJASI TUSHISHINING MUHIM OMILIDIR.....	724
Saparov Murod Irgashovich	
BOZOR MUNOSABATLARI RIVOJLANISHI SHAROITIDA SOLIQ TIZIMINING DOLZARB MASALALARI.....	728
Umurzak Rajabov	
TIJORAT BANKLARIDA RESURS BAZASI SHAKLLANISHINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	734
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
OLIY TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISH KORXONALARI O'RTASIDAGI INNOVATSION HAMKORLIK	741
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	

QURILISH TARMOG'IDA KICHIK VA YIRIK KORXONALAR IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA INVESTITSION-INNOVATSION MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	744
<i>Axmedova Nilufar Shuxratovna</i>	
КЛЮЧЕВЫЕ ЛИЧНОСТНЫЕ КАЧЕСТВА ПЕДАГОГА КАК ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	750
<i>Киличева Феруза Бешимовна</i>	
NEYROPSIXOLINGVISTIKADA INVERSIV GAP KONSTRUKSIYALARINING FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI	755
<i>Tuyboyeva Shakhnoza</i>	
ROLE OF MODERN MODELS IN REGIONAL PRODUCTION MANAGEMENT	758
<i>Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich</i>	
HUDUDIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA RAQAMLI MONITORING TIZIMINING AHAMIYATI.....	761
<i>Karimova Shirin Zoxid qizi</i>	
MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING ILMIIY-NAZARIY ASOSLARI VA ILG'OR XORIJ TAJRIBASI	766
<i>Xolmatova Asila Menglimurod qizi</i>	
QASHQADARYO VILOYATIDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING IJTIMOIIY-IQTISODIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI	773
<i>Sattorov Firdavs Ziyodullayevich</i>	
TUSHUM VA DAROMAD HISOBI KATEGORIYALARINI XALQARO MOLIIYAVIIY HISOBOT STANDARTLARI ASOSIDA TAHLILI.....	777
<i>Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich</i>	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA TADBIRKORLIKDA XALQARO SAVDO MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARINI SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	783
<i>Xudayberdiyev Otabek Absalomovich</i>	
QASHQADARYO VILOYATINING TABIIY TURISTIK RESURSLARI VA ULARNING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ROLI	790
<i>Suyunova Dilnoza Mexridin qizi</i>	
O'ZBEKTELEKOM AK TEXNIK SAMARADORLIGINI BAHOLASH: DEA CCR MODELII VA MALMQUIST TFP INDEKSI ASOSIDA TAHLIL.....	794
<i>Salimova Husniya Rustamovna</i>	
BIZNES-JARAYONLARNI MODELLASHTIRISHNING MOHIYATI VA ULARNI MOLIIYAVIIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLAR ORASIDAGI BOG'LIQLIK.....	800
<i>Qarshiyeva Moxinur Olim qizi</i>	
XORIIY TURISTLAR UCHUN KREATIV VA JOZIBADOR TURIZM MAHSULOTLARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	805
<i>Abdurasulov Shavqiddin Erkin o'g'li</i>	
XALQARO MOLIIYA INSTITUTLARI MOLIIYAVIIY RESURSLARINING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI LOYIHALARDAGI ROLI VA SAMARADORLIGI	811
<i>Rasulova Dilfuza Valiyevna</i>	
IQTISODIY O'SISH VA ISHSIZLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING NAZARIY MODELLARI	818
<i>Rasulev Alisher Fayziyevich, Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li</i>	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA XORIIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHDA MOLIIYAVIIY DASTAKLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI.....	822
<i>Ibragimov G'anijon G'ayratovich</i>	
МЕТОДОЛОГИЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ ВИНОГРАДНОЙ ОТРАСЛИ.....	829
<i>Сапаев Д.Х.</i>	

SABZAVOT EKISHDA TUPROQNING FIZIK-MEXANIK XUSUSIYATLARI	835
Ravshanov Hamraqu l Amirqulovich, Aliqulova Sevara Muxiddinovna	
TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSIYA LOYIHALARINI LOYIHAVIY MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	839
Abdurazakova Nasiba Sultanovna	
O'ZBEKISTON HUDUDLARINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI ORGANLARINING ROLINI YANADA KUCHAYTIRISH YO'NALISHLARI	844
Bekchanov Davron Masharipovich	
TOG'LI SHAROITLARDI AVTOGREYDERLARNING YOQILG'I SARFIGA TA'SIR QILUVCHI FAKTORLAR	848
Sarmonov Azizbek Xoshimjonovich, Abdukarimova Shoxsanam Murodjon qizi	
JAHON AMALIYOTIDA TASHQI SAVDO SIYOSATINI TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI VA ILG'OR TAJRIBALAR	855
G'iyosov Ilhom Karimovich, Toxirova Risolat Abdushukur qizi	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY BANK XIZMATLARINI TATBIQ QILISH IMKONIYATLARIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR	862
Absamatov Asqar Ergashovich	
ALOQA XIZMATLARINI RAQAMLASHTIRISH ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI ASOSIY YO'NALISHLARI	868
Nazarov Sanjar Nasridinovich	
RAQAMLI MEXANIZMLAR ASOSIDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	873
Abdiyev Alimardon Chorshanbiyevich, Shamsiyeva Ruksora Nasirovna	
MAMLAKATIMIZ MAHALLALARIDA TADBIRKORLIK VA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANISH DINAMIKASI TAHLILI	876
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA RESURSLARIDAN FOYDALANISHNI MODELLASHTIRISH	880
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
BARQAROR SANOAT VA ESG INTEGRATSIYASI: MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	884
Turg'unov Jasurbek Alimardon o'g'li	
ОТ ТРАДИЦИОННОГО ПОЛИВА К ТОЧНОМУ ОРОШЕНИЮ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ В ХЛОПКОВОДСТВЕ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	890
Рахимов Олим Хамитович, Гулчехра Салимовна Нарзуллаева	
DIGITAL TECHNOLOGIES AS A KEY DRIVER OF SOCIO-ECONOMIC PROGRESS: A QUANTITATIVE ANALYSIS OF IMPACT TRANSMISSION MECHANISMS	898
Bozorova Irina Jumanazarovna	
RAQOBQT BARDOSHLIKNI OSHIRISHDA MEHMONXONA INNOVATSIYALARINING STRATEGIK AHAMIYATI	904
Usmanova Gulida Valiyevna	
KO'CHMAS MULK QIYMATINI OMMAVIY VAHOLASH UCHUN KOB-B-DUGLAS GIBRID MODELINI QO'LLASH	910
Xushvaqto'v Jasur Shuhrat o'g'li	
САНИТАРНО-ЗАЩИТНАЯ ЗОНА КАК ИНСТРУМЕНТ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ ПРИ РЕАЛИЗАЦИИ КРУПНОМАСШТАБНЫХ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРОЕКТОВ (НА ПРИМЕРЕ ШЕРАБАДСКОЙ СОЛНЕЧНОЙ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ СТАНЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН)	919
Омандавлатов Сирожиддин Содикович	
ZAHARLI CHIQINDILARNING ATROF-MUHIT VA INSON SALOMATLIGIGA TA'SIRINI KOMPLEKS VAHOLASH	924
Ruziyeva Iroda Davutovna, Mavlonova Shaxnoza Rahmatovna	

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЕ ТРАНСПОРТНЫЕ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ VANET ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ДОРОЖНОГО ДВИЖЕНИЯ.....	930
<i>Лазарев Амир Пишембаевич, Шахобиддинов Алишер Шопатхиддинович</i>	
STRENGTHENING THE FINANCIAL RESOURCE BASE OF COMMERCIAL BANKS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION.....	938
<i>Dilnoza Xaitboyeva</i>	
SHAHAR INFRATUZILMASIDA NOGIRONLIGI BOR SHAXSLAR UCHUN TO'SIQSIZ MUHITNI TASHKIL ETISHDA XALQARO YONDASHUVLAR	941
<i>Karimova Laziza Jaxongir qizi</i>	
BANK RISKLARINI BOSHQARISHDA RISK-APPETIT TUSHUNCHASI VA UNI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	946
<i>O'ktamova Nozima Narzulla qizi, Mirzaraximova Nurhayot Bahrom qizi</i>	
O'ZBEKISTONDA MILLIY TAOMLARNING TURISTLAR SAYOHAT MOTIVATSIYASIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	950
<i>Turayev Ziyadulla Norsoatovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TURIZM TURLARINI TRANSFORMATSIYALASH VA DIVERSIFIKATSIYALASH CHEGARALARINI TIZIMLI TAHLIL ASOSIDA ANIQLASH USLUBIYOTLARI	956
<i>Saidova Dilfuza Abdufattohovna</i>	
ISTE'MOL NARXLARI INDEKSINI HISOBLASHDA KUZATUV QAMROVI, MA'LUMOTLAR MANBALARI VA VAZNLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	964
<i>Ismailova Shaxnoza Uktamovna</i>	
O'ZBEKISTONDA UY-JOY NARXLARI INDEKSINI HISOBLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING INTEGRALLASHGAN MODELII	969
<i>Tog'ayeva Dildora Akramovna</i>	
AUDIT ISHI SIFATINI BAHOLASHDA XALQARO STANDARTLARDAN FOYDALANISH	976
<i>Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich</i>	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЭЛЕКТРОМОБИЛЕЙ И ЗАРЯДНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	981
<i>Абдурашидов Искандарбек Журъат угли, Ибрахимов Каримжон Исмаилович, Таджикибаев Абдунаби Абдурахмонович, Абдурашидов Сардор Журъат угли</i>	
STUDY OF THE HYDROLYTIC ACTIVITY OF CELLULASE ENZYME PREPARATIONS ON COTTON FIBER.....	990
<i>Nazarov Kamoljon, Valixodjayeva Ziyoda, Soatov Askarali</i>	
KATTA MA'LUMOTLAR (BIG DATA) VA ULARNING AXBOROT TIZIMLARIDAGI QO'LLANILISHI.....	994
<i>Abdullayev Jahongir Shuxrat o'g'li</i>	
AGRAR SOHADA MOLIALASHTIRISH TIZIMIDA XUSUSIY INVESTITSIYALAR VA KREDIT O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING AHAMIYATI.....	998
<i>S. J. Yangiboev</i>	
THE ROLE OF SUPERPLASTICIZERS IN REDUCING WATER DEMAND AND ELIMINATING EXTERNAL CURING IN CONCRETE.....	1005
<i>Shakirov Tuygunjon Turgunovich, Umarov Khotamjon Atamjonovich</i>	
ВНЕДРЕНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	1010
<i>Айтымбетов Султанбек Дуйсенбаевич</i>	
DOLOTA DETALIGA QO'SHIMCHA ISHLOV BERIB RESURSINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1016
<i>Qosimov Karimjon, Qodirov Nazirjon Ulug'bekovich, Yusupov Asrorbek Rafiqjon o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORT DIVERSIFIKATSIYASINI TA'MINLASHDA RAQAMLI INFRATUZILMANING ROLI.....	1019
<i>Eshpo'latova Hilola Bozorboy qizi</i>	

MICROSOFT ACCESS ASOSIDAGI QAROR QABUL QILISH TIZIMI ORQALI LABORATORIYALARDA “ISO 9001:2015” VA “ISO/IEC 17025:2017” STANDARTLARINI JORIY ETILISH DARAJASINI BAHOLASH	1025
Mamajonov Abduvohid Abduraxmonovich, Abdujabborov Obidjon Oribjon o'g'li	
AGROSANOAT MAJMUASIDA INNOVATSION RIVOJLANISH: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YO'NALISHLAR	1032
Aksakalov Ravshanjon Dolimjonovich	
ENTROPIYA ASOSIDA MA'LUMOTLARNI SIQISH ALGORITMLARINI TAHLIL QILISH	1038
Jovliyeva Dilnoz Mustofa qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDA RAQOBAT RAZVEDKASINING KONSEPTUAL MODELI	1043
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
YENGIL AVTOMOBIL UCHUN YONILG'I SARFINI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN ECO-HARAKAT REJIMLARINI NAZARIY ASOSLASH USLUBI	1048
Fattohjonov Bekzod Rasuljon o'g'li, Ro'zimov Sanjarbek Komilovich, Ravshanbekov JaxongirAlisher o'g'li, Muxitdinov Akmal Anvarovich	
AQSHNING ILG'OR TAJRIBASI ASOSIDA IKKIYOQLAMA SOLIQQA TORTISHNI BARTARAF ETISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	1058
Rajapov Shuxrat Zaripbayevich	
IJTIMOY HIMOYA KATEGORIYASINING TRANSFORMATSON RIVOJLANISHI	1067
M.Sh.Raximova	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISH VA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY-USLUBIY HAMDA AMALIY ASOSLARI.....	1072
Ibayev Xo'jabek, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
IPAK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH JARAYONINING TEXNOLOGIK VA SIFAT KO'RSATKICHLARI	1077
Mahmudov Umidjon Bahodir o'g'li , TurdialiyeV Umid Muxtaraliyevich, Sulaymonov Sharifjon Abdumanabovich	
QORAQALPOG'ISTONDA RAQAMLI TADBIRKORLIK EKOTIZIMINI RIVOJLANTIRISH VA INNOVATSION FAOLIYATNI TAKOMILLASHTIRISH.....	1085
Babanazarova Gulzar Ziuatdinovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH ORQALI HUDUDLARNI IQTISODIY RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	1089
Ibragimova Ma'mura Muxiddinovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH MODELLARI VA ULARNING AHAMIYATI.....	1094
Abduraimov Dilshod Muratkulovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ КАРАКАЛПАКСТАНА В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СТРУКТУРЫ	1098
Оспанова Феруза Базарбаевна	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	1103
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
INVESTITSIYA DASTURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI MENEJMENT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARI.....	1107
Axmedova Dilnoza Muzaffarovna	
ВЛИЯНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА НА РЫНОК ТРУДА В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ, ТЕНДЕНЦИИ И СТРАТЕГИИ АДАПТАЦИИ	1112
Хусайнов Р.Р., Кариева Л.С., Загидулина К.Р.	
KONUSSIMON SHAKLDAGI TIBBIY ENDOPROTEZLAR UCHUN TAYYOR SHAKLGA YAQIN ZAGOTOVKALAR OLIISHNING RESURS TEJAMKOR TEXNOLOGIYASI	1121
Umarova Maxmuda Abdugafarovna, Karabayeva Lola Xasanovna	

KONSOLIDATSIYALASHGAN MOLIYAVIY HISOBOTNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	1125
Mahmudova Nargiza Davlat qizi	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФИНАНСИРОВАНИЯ ИИ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ	1129
Даниярова Улбосин Куатбаевна	
ASSESSING THE IMPACT OF DIGITAL ECONOMY TECHNOLOGIES ON REGIONAL PRODUCTION, SERVICE SECTOR DEVELOPMENT, AND EMPLOYMENT	1135
Kurbonova Malika Akhmad kizi	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ И ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ВТОРОМУ	1140
Ходжаева Хадия Сулейманова	
IMPROVING INTEREST RATE RISK MANAGEMENT PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS AND ITS PRIORITIES	1146
Seitnazarov Daniyar Baxadirovich	
KAM QAVATLI TURAR-JOY BINOLARIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA GIPSOKARTON KARKAS DEVORLARINING USTUNLIGI	1151
Mirzaxonova Mexribon Marat qizi, Raxmonova Mahliyoxon Avazjon qizi, Baratova Mushtariybegim O'tkir qizi	
O'ZBEKISTON IQTISODIY O'SISHGA ERISHISHDA ENERGIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNI PROGNOZLASHDA ARIMA MODELIDAN FOYDALANISH.....	1159
Kuralbayev Jo'rabek Aybekovich	
IPO ORQALI KAPITAL JALB QILISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASI	1163
Mamatmurodov Alisher Saparboyevich	
ВОЗДЕЙСТВИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ НА РАЗВИТИЕ БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ	1172
Бабаназарова Гульзар Зиуатдиновна	
YANGI TITIB-TA'MINLAGICH TA'SIRIDA PAXTANI TITILISH JARAYONINING NAZARIY TAHLIL NATIJALARI	1178
Qurbanbaev Elyor Baxtiyarovich, Sobirov Doniyor Xolmurodovich	
TIJORAT BANKLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALARI.....	1183
Uralov Shavkat Makhramovich	
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI MOLIYALASHTIRISH MEKANIZMLARI.....	1188
Tuychiyev Abduraxmon G'ofurovich	
AGROTADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA EKSPORT LOGISTIKASI VA TA'MINOT ZANJIRINI OPTIMALLASHTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMLARI	1193
No'monov Otabek O'rmonjon o'g'li	
QURILISH MATERIALLARI KORXONALARIDA INQIROZ SHAKLLANISHIGA MAKROIQTISODIY VA TARMOQ OMILLARINING TA'SIRI.....	1198
O'rinboyev Doniyorjon Baxtiyorjon o'g'li	
5LP LINTERIDAGI CHIGIT ARALASHTIRGICHNI MODERNIZATSIYA QILISH BO'YICHA BAJARILGAN ISHLARNING TAHLILI VA TADQIQOT YO'NALISHLARINI BELGILASH	1204
Nazirov Raxmatjon Rasulovich, Karimov Maxmud Raxmatovich, Abduqahorov No'monbek Oybek o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGIDA BUG'DOY YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNING MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRI	1209
Azamqulov Nurbek Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT XARAJATLARINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	1215
Fayziyev Rabim Alikulovich, Tohirova Zarifa Shuhrat qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA TIJORAT BANKLARI MOLIYAVIY BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1221
Ajibayeva Raiya Maxsutovna	

CHAKANA SAVDO TARMOG'INING MILLIY IQTISODIYOTDA TUTGAN O'RNI VA BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.....	1225
G'aybullayev Sarvar O'ktam o'g'li	
MEHNAT BOZORI STRUKTURASI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	1232
Soatmo'minova Zarnigor Olimjon qizi	
KORXONALAR AUDITIDA BLOKCHEYN TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	1237
Tuyinov Botir Ismatovich	
THE ROLE OF NATIONAL MENTALITY AND VALUES IN INSTITUTIONAL TRANSFORMATION PROCESSES.....	1243
Abdulmajeed Nabeel Azouz	
ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ HR-ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ ПЛАТФОРМ: ВЫЗОВЫ И РЕШЕНИЯ.....	1250
Амирджанова Ситора Сунатовна, Шаюсупова Наргиза Тургуновна, Исомухаммедов Исроил Исомухаммадович, Урозбоев Хайрулла Муродбойевич, Маматкулов Хумоюн Бобирович	
HUDUDLARNING MOLIYAVIY MUSTAQILLIGINI OSHIRISH VA MAHALLIY BOSHQARUV VAKOLATLARINI KENGAYTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY SAMARADORLIGI: STATISTIK VA EKONOMETRIK TAHLIL	1255
Sharipov Abror Komilovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM VA MEHMONXONA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION SIYOSAT	1260
Shokirov Firdavsbek Ulug'bekovich	
HUDUDIY RIVOJLANISHNI BAHOLASH METODOLOGIYASINING ILMIY MUAMMOLARI	1265
Sattorov Sanjar Abdumurodovich	
TRANSPORT TIZIMIDA YO'LOVCHI TASHISHNI TASHKIL ETISHNING ILG'OR XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	1271
Sevara Aytieva Allaberdiyevna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA LIKVIDLIKNI QOPLASH ME'YORI (LCR) DINAMIKASI VA LIKVIDLIK BOSHQARUVI SAMARADORLIGI	1279
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN CHAKANA BANK XIZMATLARINI KO'RSATISHNING JORIY HOLATI TAHLILI	1286
Xikmetov Nodirbek Ikromovich	
O'ZBEKISTONDA TARIXIY-MADANIY TURIZM DESTINATSIYALARINING HUDUDIY RIVOJLANISHI VA SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH	1293
Ibroximov Nodirbek	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA AHOLINI IJTIMOY TA'MINOTINI TARTIBGA SOLISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI.....	1299
Xusanov Baxodir Sheraliyevich	
QURILISH KORXONALARI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	1302
Yahyoyev To'liqin Ismatulla o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATIDA SUG'URTA XIZMATLARI RIVOJLANISHINING STATISTIK TAHLILI.....	1306
Ismoilov Sherzod Ismoil o'g'li	
ANALYSIS OF THE EFFECTIVENESS AND CURRENT STATE OF INVESTMENTS IN HUMAN CAPITAL IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	1310
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
MANAGEMENT SYSTEM TRANSFORMATION AS A STRATEGIC DRIVER OF SUSTAINABLE PRODUCTION EFFICIENCY IN INDUSTRIAL ENTERPRISES	1317
Kodirov Bekzod Khomidjonovich	

O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMINI TRANSFORMATSIYA QILISH SHAROITIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	1322
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MOLIVAVIY BOSHQARUV TIZIMLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING INSTITUTSIONAL VA INNOVATSION MEXANIZMLARI	1327
Ergashev Muhibbek Aslam o'g'li	
MINTAQANING TURISTIK VA DAM OLISH MAJMUASINI RIVOJLANTIRISHNI BOSHQARISH.....	1332
Q.A. Musaxanov	
CHORVACHILIK INFIRATUZILMASI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH	1336
Nurmanov Sherzod Xujayarovich	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ЛИНГВИСТИЧЕСКОГО ТУРИЗМА И ВОЗМОЖНОСТЬ ЕГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	1340
Усманова Диляфруз Каршиевна	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI KENGAYTIRISHDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINING METODOLOGIK ASOSLARI.....	1344
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
O'ZBEKISTONDA SUG'URTA TASHKILOTI RISKLARINI BAHOLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY VA AMALIY JIHATLARI	1351
Sattorov Shohrux Maxmudjon o'g'li	
AUDITORLIK DALILLARINI TO'PLASH HAMDA UMUMLASHTIRISH JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1358
I.Yeshpanov	
O'ZBEKISTONDA O'RMON XO'JALIGINI INNOVATSION YONDASHUVLAR ASOSIDA MOLIVALASHTIRISH	1365
Karimov Dilshod Turabboevich	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV FAOLIYATNI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	1370
Saipnazarova Mohinur Utkir qizi	
INVESTITSIYA FAOLIYATINI JALB QILINGAN MABLAG'LAR HISOBIDAN MOLIVALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	1373
Amonova Dilafro'z O'tkurovna	
MAHALLIY BUDJET DAROMADLAR BAZASINI KENGAYTIRISHDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINING METODOLOGIK ASOSLARI.....	1377
Sharopov Dilshodjon Raxmatullayevich	
RAQAMLI BANK XIZMATLARI BOZORINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA BANKLARARO RAQOBATNING YANGI SHAKLLARI	1384
Karimov Odiljon Boqiyevich	
LOGISTIKA TIZIMLARINI RAQAMLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBA VA ULARNING IQTISODIY TAHLILI.....	1394
Kucharova Shaxlo Sobir qizi	
MILLIY SUG'URTA BOZORIDA SUG'URTA XIZMATLARINI BOSHQARISH VA UNING OPTIMALLIGINI TA'MINLASH YO'LLARI.....	1399
Umirov Abdusalom To'rayevich	
MOLIVAVIY INSTRUMENTLAR (IFRS 9) HISOBI	1406
Zaripova Sayohat Zafarovna	
PLYONKA QOPLAMALI POLIZ EKINLARI EKISH TEXNIKASIDA PUSHTA SHAKLLANTIRUVCHI ISHCHI ORGANLAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH	1411
Nigmatjonov Sardor Abdumannobovich	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGIDA TO'LOVLAR TIZIMINING BUGUNGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI.....	1416
Tangirqulov G'ulom Baxtiyorovich	

KAMERAL SOLIQ TEKSHIRUVIDA SMART TEKNOLOGIYALARNING SHAKLLANISHI

Mamaraimov Ilhomjon Rajabboyevich

Chilonzor tumani, Tirsakabod mahallasi hokim yordamchisi

Tel.: +998 93 473-00-83

E-mail: Investmentgroup83@mail.ru

Annotatsiya. Mazkur maqolada Respublika davlat soliq xizmati organlari faoliyatini yanada avtomatlashtirish orqali soliq nazoratini takomillashtirish masalalari tadqiq etilgan. Shuningdek, maqolada mavzuga oid adabiyotlar sharhi hamda ayrim huquqiy jihatlar yoritilgan. Bundan tashqari, soliq nazoratining yuzaga kelish sabablari, unga ta'sir etuvchi omillar hamda AKT orqali ularning oldini olish imkoniyatlari tahlil qilingan. Amalga oshirilgan tadqiqotlar natijasida xulosalar shakllantirilib, tegishli ilmiy takliflar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: soliq nazorati, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, ma'lumotlar bazasi, integratsiya, avtomatlashtirish, soliq to'lovchilar, davlat soliq xizmati.

Аннотация. В данной статье исследованы вопросы совершенствования налогового контроля посредством дальнейшей автоматизации деятельности органов государственной налоговой службы Республики. Также в статье представлен обзор литературы по теме и рассмотрены отдельные правовые аспекты. Кроме того, проанализированы причины возникновения налогового контроля, факторы, влияющие на него, а также возможности их предупреждения с помощью информационно-коммуникационных технологий. По результатам проведенных исследований сформулированы выводы, разработаны соответствующие научные предложения и практические рекомендации.

Ключевые слова: налоговый контроль, информационно-коммуникационные технологии, база данных, интеграция, автоматизация, налогоплательщики, государственная налоговая служба.

Abstract. This article examines the issues of improving tax control through further automation of the activities of the state tax service bodies of the Republic. In addition, the article provides a review of the relevant literature and discusses certain legal aspects of the topic. Furthermore, the causes of tax control, the factors influencing it, and the possibilities of preventing them through information and communication technologies are analyzed. Based on the conducted research, conclusions were formulated, and relevant scientific proposals and practical recommendations were developed.

Keywords: tax control, information and communication technologies, database, integration, automation, taxpayers, state tax service.

KIRISH

Mamlakatda soliq yukini soliq to'lovchilar o'rtasida adolatli taqsimlash va bozorda halol raqobat muhitini shakllantirishda samarali soliq ma'murchiligini tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi. Soliq nazorati samaradorligi esa soliq to'lovchilar va soliq obyektlarining to'liq qamrab olinganligi, soliq majburiyatlari hisobining to'g'ri va aniq yuritilishi hamda soliq nazoratining samarali amalga oshirilishi bilan belgilanadi. Iqtisodiy faoliyat turlari va shakllari kundan-kunga kengayib borayotgan zamonaviy sharoitda soliq bazasini to'liq qamrab olish faqat axborot texnologiyalari yordamida, biznes jarayonlarini avtomatlashtirish orqali amalga oshirilishi mumkin. Soliqqa oid munosabatlarni raqamlashtirish, idoralararo elektron axborot almashinuvini kengaytirish hamda zamonaviy tahlil mexanizmlarini joriy etish soliq obyektlarini to'liq qamrab olish va soliqqa oid huquqbuzarliklarning oldini olish imkonini beradi.

Darhaqiqat, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2010-yil 8-yanvardagi "Respublika soliq organlari tizimini yanada modernizatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-1257-son qaroriga¹ muvofiq Davlat soliq qo'mitasining Yagona integratsiyalashtirilgan axborot-resurs bazasi tashkil etildi. Mazkur baza O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining eski tahrirdagi 84-moddasi hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012-yil 30-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi davlat soliq xizmati idoralari axborot-kommunikatsiya tizimi faoliyati samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-1843-son qaroriga² muvofiq 50 dan ortiq vazirlik va idoralar bilan integratsiya qilindi. Natijada davlat soliq xizmati organlari faoliyatini yanada avtomatlashtirish va soliq to'lovchilar uchun elektron xizmatlarni joriy etish imkoniyatlari kengaydi.

Ma'lumotlar bazalarini o'zaro integratsiya qilish natijasida davlat ro'yxatidan o'tgan tadbirkorlik subyektlari, budjet va budjetdan tashqari maxsus jamg'armalarga amalga oshirilgan to'lovlar, ko'chmas mulk obyektlari

hamda ular bo'yicha oldi-sotdi shartnomalari kabi 120 turdan ortiq ma'lumotlarni boshqa vazirlik va idoralardan elektron shaklda qabul qilish yo'lga qo'yildi. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-oktabrdagi "Yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va soliq organlari faoliyati samaradorligini oshirish bo'yicha tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-6098-son Farmoni¹ bilan real vaqt rejimida idoralararo elektron axborot almashinuvi orqali soliq organlariga taqdim etiladigan qo'shimcha ma'lumotlar ro'yxati tasdiqlangan. Unga muvofiq O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi, "O'zbekiston Respublika tovar-xomashyo birjasi" AJ, Kadastr agentligi, "Hududiy elektr tarmoqlari" AJ, Moliya vazirligi G'aznachiligi, "O'ztransgaz" AJ hamda "Hududiy gaz tarmoqlari" AJ tomonidan soliq organlariga qo'shimcha ma'lumotlar taqdim etilishi belgilangan.

Bugungi kunda Davlat soliq qo'mitasining Yagona integratsiyalashtirilgan axborot-resurs bazasi orqali 45 ta elektron davlat xizmati hamda 40 dan ortiq soliq ma'murchiligiga oid dasturiy mahsulotlardan foydalanilmoqda. Soliq to'lovchilar uchun joriy etilgan elektron xizmatlar doirasida soliq va moliyaviy hisobotlarni taqdim etish, soliqlarni to'lash, soliq organlaridagi shaxsiy kartochka ma'lumotlari bilan tanishish, ortiqcha to'lovlarni qaytarib olish yoki boshqa soliq turiga o'tkazish, hisobvaraqa-fakturalarni yuborish kabi jarayonlar elektron tarzda amalga oshirilmoqda. Biroq davlat soliq xizmati organlarining ma'lumotlar bazasi qator vazirlik va idoralar bilan integratsiya qilinganligi hamda soliqqa oid munosabatlar raqamlashtirilganligiga qaramay, iqtisodiyotda soliqqa oid huquqbuzarlik holatlari hanuz uchrab turibdi.

Xususan, jamiyatda "obnal ishi" nomi bilan mashhur bo'lgan holatlarda davlat soliq xizmati organlari tomonidan pul mablag'larini naqdlashtirish bilan shug'ullangan 396 ta "bir kunlik firma" aniqlangan va ularning xizmatlaridan foydalangan qariyb 10 mingta tashkilot tomonidan qo'shilgan qiymat solig'i summalarining noqonuniy hisobga olinganligi belgilangan. Bunday holatlarni o'z vaqtida aniqlash va ularning oldini olish rivojlangan davlatlar tajribasiga tayangan holda zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etishni talab etadi. Mazkur holat ushbu tadqiqot mavzusining dolzarbligini belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Tadqiqot jarayonida adabiyotlarni o'rganish natijalari shuni ko'rsatdiki, soliqqa oid huquqbuzarliklarning oldini olish va ularning ko'lamini kamaytirish bo'yicha mualliflar tomonidan turli fikr va mulohazalar bildirilgan.

Soliq riski — davlat va hududiy munitsipal organlarning o'z faoliyati jarayonida yuzaga keladigan rejalashtirilmagan moliyaviy yo'qotishlaridir. Soliq risklarining yuzaga kelishi va ularning jilovlanmasligi har qanday mamlakat iqtisodiyoti uchun sezilarli yo'qotishlarga sabab bo'lishi mumkin. Shu sababli vaziyatni o'z vaqtida va to'g'ri baholash hamda uni bartaraf etish choralari ko'rish muhim ahamiyat kasb etadi. Odatda soliq to'lovchilar soliqlarni minimallashtirish maqsadida soliq obyektlarini yashirishga urinadilar va natijada "xufyona iqtisodiyot" ishtirokchisiga aylanishlari mumkin.

Soliq risklarini yuzaga keltiruvchi asosiy omillar sifatida soliq qonunchiligining nobarqarorligi, yangi turdagi soliqlar va majburiy to'lovlarning joriy etilishi, ma'lum hududlarda qo'llanilayotgan narx siyosati hamda soliq yukining yuqoriligi qayd etilgan. Soliq risklarining yuzaga kelishini kamaytirish va ularning oldini olish uchun, birinchidan, soliq qonunchiligini barqarorlashtirish va uning ijrosini ta'minlash mexanizmlarini takomillashtirish; ikkinchidan, soliqqa tortishga oid barcha unsurlarni to'liq ro'yxatga olish tizimini yo'lga qo'yish; uchinchidan esa, soliq yukini iqtisodiyotning asosiy qatlamlari uchun maqbul darajada ushlab turish zarurligi ta'kidlangan.

Iqtisodiy hamkorlik va rivojlanish tashkiloti (OECD) tomonidan 2020-yilda chop etilgan qo'llanmada bugungi kunda iqtisodiy faoliyat turlari va shakllari keskin o'zgarib borayotganligi sababli soliq organlari oldida turgan dolzarb masalalar yoritilgan. Mazkur qo'llanmada soliq idoralari uchun samarali ma'murchilikni tashkil etishga xizmat qiluvchi integratsiyalashtirilgan platforma modeli taklif etilgan. Unda soliq organlari ma'lumotlar bazalarining tashqi manbalar bilan integratsiyalashuvi, integratsiya jarayonida uchraydigan muammolar hamda ularni bartaraf etish yo'llari keng tahlil qilingan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida soliqqa oid huquqbuzarliklarning oldini olish va soliq nazoratini takomillashtirish masalalarini o'rganishda qiyosiy va statistik tahlil usullaridan, shuningdek, tasviriy statistika yondashuvlaridan foydalanildi. Tadqiqot davomida davlat soliq xizmati organlari faoliyatiga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlar, ilmiy adabiyotlar hamda amaliy ma'lumotlar tahlil qilinib, ularning o'zaro bog'liqligi va samaradorligi baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ma'lumki, soliq solish obyektiga ega bo'lgan har qanday shaxsda soliq majburiyati yuzaga keladi. Mazkur

¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Qarori, 08.01.2010 yildagi PQ-1257-son <https://lex.uz/uz/docs/-1577065>

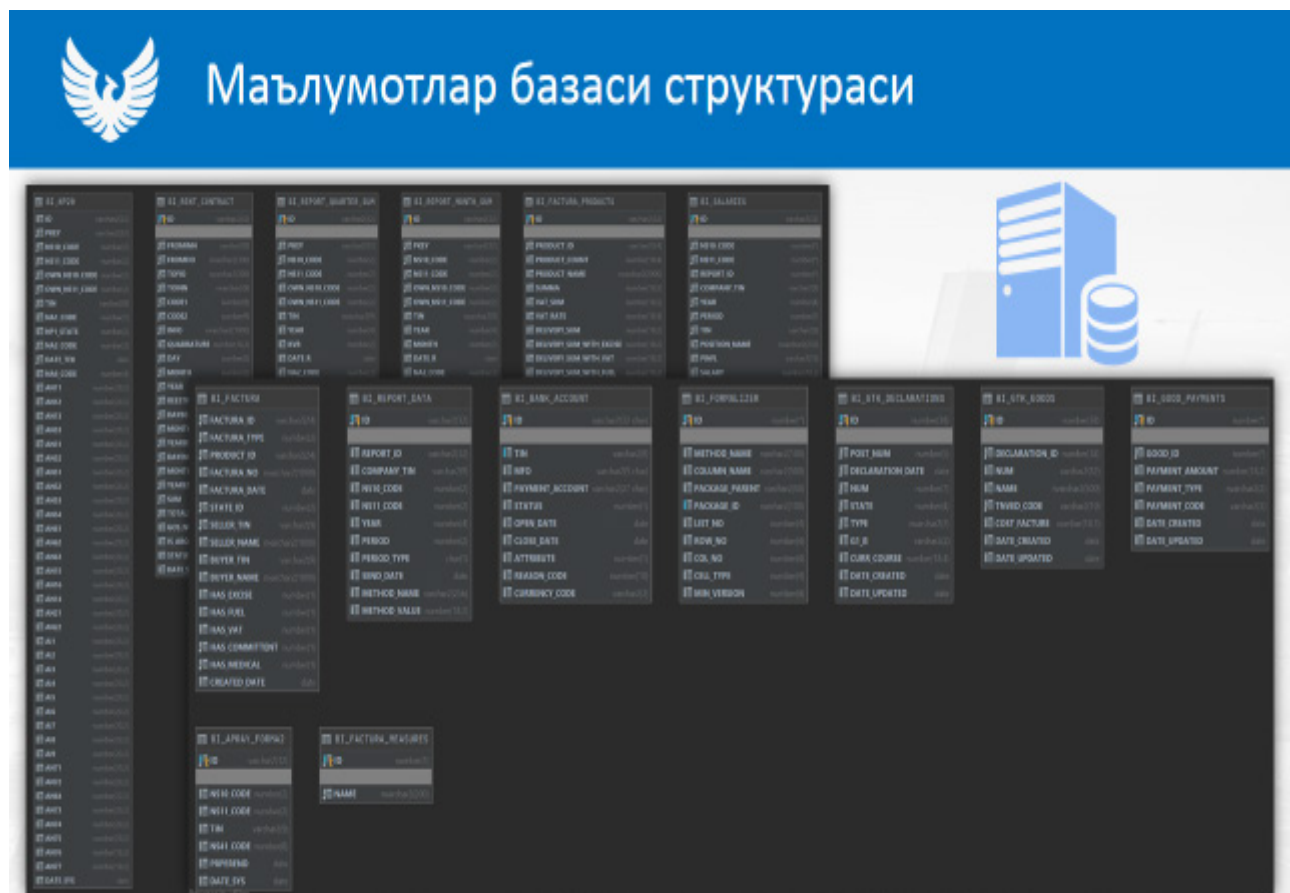
shaxs, eng avvalo, soliq to'lovchi sifatida hisobda turishi, soliqlar bo'yicha hisob-kitoblarni taqdim etishi hamda ularni o'z vaqtida to'lashi shart. Ushbu majburiyatlarning to'liq yoki qisman bajarilmasligi soliqqa oid huquqbuzarliklarni keltirib chiqaradi. Tadqiqot jarayonida respublikamizda so'nggi besh yil davomida o'tkazilgan soliq nazorati natijalari tahlil qilinib, eng ko'p uchragan huquqbuzarlik turlari aniqlandi va ular asosida quyidagi rasm shakllantirildi (1–rasm).

Tahlil natijalariga ko'ra, so'nggi 5 yil mobaynida soliq hisobotlarini taqdim etish tartibini buzish holatlari eng ko'p qayd etilgan huquqbuzarlik turi hisoblanadi. Jumladan, ushbu huquqbuzarlik 2016–yilda 34,6 ming marta, 2017–yilda 45,7 ming marta qayd etilgan bo'lsa, 2018–yilda keskin kamayib, 14,8 mingtani tashkil etgan. Biroq, 2019–yilda mazkur ko'rsatkich qariyb 3 barobarga oshib, 48,8 mingta holatga yetgan. 2020–yilda esa ushbu huquqbuzarlik turi bo'yicha qayd etilgan holatlar soni ikki barobarga qisqarib, 22,2 mingtani tashkil etgan.

Keyingi o'rinda eng ko'p qayd etilgan huquqbuzarlik turi to'lov intizomining buzilishi hisoblanadi. Mazkur huquqbuzarlik turi 2016–yilda 18,4 ming marta, 2017–yilda 14,4 ming marta va 2018–yilda 10,3 ming marta kuzatilgan. 2019–yilda ushbu ko'rsatkich keskin oshib, 34,3 mingtaga yetgan bo'lsa, 2020–yilda yana pasayish kuzatilib, 13,6 mingta holat qayd etilgan.

Shuningdek, 2016–2020–yillar davomida o'rta har yili 12,1 mingta holatda tadbirkorlik subyekti sifatida ro'yxatdan o'tmasdan faoliyat yuritish holatlari aniqlangan. Bunday holatlar, bir tomondan, soliq qonunchiligiga muvofiq soliq to'lovchilarga nisbatan ma'muriy javobgarlik choralarini qo'llashga sabab bo'lsa, ikkinchi tomondan, ularning moliyaviy holatiga ham salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, mazkur huquqbuzarliklar davlat budjeti daromadlarini shakllantirish jarayoni hamda soliq ma'murchiligi samaradorligiga ham ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Xususan, tadbirkorlik subyekti sifatida ro'yxatdan o'tmasdan faoliyat yuritish, hisobot ko'rsatkichlarini haqiqiy ma'lumotlardan farqli ravishda taqdim etish va daromadlarni yashirish kabi huquqbuzarliklar nafaqat soliq tizimi, balki butun iqtisodiyot uchun ham muayyan salbiy oqibatlarni keltirib chiqaradi. Jumladan, bu holatlar bozorda sog'lom raqobat muhitiga ta'sir ko'rsatishi hamda makroiqtisodiy indikatorlarning haqqoniy baholanishiga to'sqinlik qilishi mumkin. Shu bois aksariyat rivojlangan davlatlarda, shu jumladan O'zbekiston Respublikasida ham tadbirkorlik subyektlarini ro'yxatdan o'tkazish jarayonlari elektron shaklda amalga oshirilishi yo'lga qo'yilgan (1-rasm).

1-rasm. Ma'lumotlar bazasi strukturasi

Hozirgi kunda o'z tadbirkorlik faoliyatini yo'lga qo'yishni istagan har qanday shaxs internet tarmog'i orqali real vaqt rejimida o'z biznesini ro'yxatdan o'tkazishi mumkin. Shuningdek, soliqlarni to'lash jarayonlarini yengillashtirish maqsadida shaxsiy kabinet va onlayn to'lov tizimlari orqali soliqlarni masofadan turib to'lash imkoniyatlari ham joriy etilgan. Biroq, yaratilgan qulayliklarga qaramay, huquqbuzarlik holatlarining keng ko'lamda uchrayotgani soliq ma'murchiligini yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatmoqda.

Soliq hisobotlarini taqdim etish tartibini buzish holatlarining oldini olish maqsadida dunyoning rivojlangan davlatlari, xususan, Janubiy Koreya, Daniya va Germaniya kabi mamlakatlarning soliq organlari ma'lumotlar bazalari soliq to'lovchilarning buxgalteriya hisobini yuritish bo'yicha axborot tizimlari bilan integratsiya qilingan. Bunda soliq to'lovchining hisob yuritish axborot tizimi belgilangan muddat va davrda soliq organlariga tegishli ma'lumotlarni avtomatik tarzda yuboradi.

Shuningdek, soliq organlari va banklar o'rtasida soliq to'lovchilarning soliq munosabatlariga oid tranzaksiyalari bo'yicha ham axborot almashinuvi yo'lga qo'yilgan. Natijada, soliq to'lovchi tomonidan to'lanishi lozim bo'lgan summalar avtomatik tarzda hisoblab chiqilib, tayyor hisob-kitoblar tasdiqlash uchun soliq to'lovchiga taqdim etiladi. Mazkur jarayonlarning avtomatlashtirilishi soliq to'lovchilarni ortiqcha vaqt sarfi va byurokratik jarayonlardan xalos etib, soliq hisobini yuritishni sezilarli darajada yengillashtiradi (1-jadval).

1-jadval

Real vaqt rejimida idoralararo elektron aloqa orqali soliq organlariga taqdim etiladigan qo'shimcha ma'lumotlar ro'yxati

T/r	Ma'lumotlar nomi	Ma'lumotni taqdim qiluvchi idoralar
1	QQSning qaytarilishi bo'yicha haqiqiy xarajatlar to'g'risida mablag' oluvchilar kesimidagi ma'lumot	Moliya vazirligi
2	Berilgan davlat nafaqalari to'g'risida oluvchilar kesimidagi ma'lumot	Moliya vazirligi
3	Birja savdolari orqali amalga oshirilgan bitimlar to'g'risida (savdo predmeti, narx va hisob-kitob shartlari) savdo ishtirokchilari kesimidagi ma'lumot	"O'zbekiston Respublika tovar-xomashyo birjasi" AJ
4	Huquqni muhofaza qiluvchi va sud organlari tomonidan olib qo'yilgan mol-mulk hamda mablag'lar to'g'risidagi ma'lumotlar	Surishtiruv organlari, tergovga qadar tekshiruv, dastlabki tergov va sud organlari
5	Ko'chmas mulk va yer uchastkalari toifalari bo'yicha ma'lumotlar	Kadastr agentligi
6	Jinoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirish va "pul yuvish" bilan bog'liq ma'lumotlar	Bosh prokuratura
7	Yuridik va jismoniy shaxslar kesimida amalda foydalanilgan elektr energiyasi hajmi to'g'risidagi ma'lumotlar	"Hududiy elektr tarmoqlari" AJ
8	Yuridik va jismoniy shaxslar kesimida amalda foydalanilgan tabiiy gaz hajmi to'g'risidagi ma'lumotlar	"O'ztransgaz" AJ, "Hududiy gaz tarmoqlari" AJ
9	Yuridik va jismoniy shaxslar kesimida amalda foydalanilgan suv hajmi to'g'risidagi ma'lumotlar	Uy-joy kommunal xizmat ko'rsatish vazirligi
10	Yo'lovchi va yuk tashish to'g'risidagi ma'lumotlar	Transport vazirligi
11	Yuridik va jismoniy shaxslarning avtotransport vositalarini ro'yxatdan o'tkazish (qayta ro'yxatdan o'tkazish) hamda ular tomonidan amalga oshirilgan to'lovlar to'g'risidagi ma'lumotlar	Ichki ishlar vazirligi Ichki ishlar vazirligi
12	Yuridik shaxslarning mansabdor shaxslariga qo'llanilgan jarimalar to'g'risidagi ma'lumotlar	
13	Chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning joylashtirish vositalari hamda davolash muassasalarida vaqtincha ro'yxatdan o'tganligi to'g'risidagi ma'lumotlar	Ichki ishlar vazirligi, Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi
14	Ro'yxatdan o'tgan fuqarolik holati dalolatnomalari va ularning tarkibi to'g'risidagi ma'lumotlar	Adliya vazirligi
15	Davlat xaridlari to'g'risidagi ma'lumotlar	Moliya vazirligi G'aznachiligi

Mamlakatimizda ushbu yo'nalishda ham qator ishlar amalga oshirilgan. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016-yil 28-oktabrdagi "Tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga

qo'yish tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-2646-son qaroriga² muvofiq tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish jarayoni soddalashtirildi hamda uni onlayn tartibda amalga oshirish yo'lga qo'yildi.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 8-iyundagi "Tadbirkorlik faoliyati va o'zini o'zi band qilishni davlat tomonidan tartibga solishni soddalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4742-son qaroriga³ muvofiq o'zini o'zi band qilgan shaxslar tomonidan amalga oshirilishi mumkin bo'lgan faoliyat turlari belgilab berildi va ularni elektron ro'yxatdan o'tkazish tizimi joriy etildi. Bundan tashqari, soliq mobil ilovasi orqali "Soliq hamkor" elektron xizmatidan foydalangan holda huquqbuzarlik holatlari haqida soliq organlariga xabar berish imkoniyati yaratildi. Shuningdek, onlayn nazorat-kassa mashinalari orqali shakllantirilgan cheklarni ro'yxatdan o'tkazish orqali yutuqli o'yinlarda ishtirok etish va qimmatbaho sovg'alarni qo'lga kiritish imkoniyati ham yo'lga qo'yilgan. Biroq, soliq ma'murchiligi tizimida ushbu mexanizmlarni yanada takomillashtirish imkoniyatlari mavjud.

Ma'lumki, iqtisodiyotda norasmiy sektor ko'lamining kengayib borishi davlatning fiskal manfaatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi hamda uning ijtimoiy xizmatlarni samarali ko'rsatish imkoniyatlarini cheklaydi. Yashirin iqtisodiyot adolatli jamiyat va sog'lom raqobat muhitining shakllanishiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Norasmiy bandlik va ijtimoiy badallarning to'lanmasligi fuqarolarning kelgusidagi ijtimoiy ta'minot darajasiga ham ta'sir etadi. Shuningdek, norasmiy iqtisodiyotning keng tarqalishi iqtisodiy xavfsizlik va huquqiy tartibot tizimiga ham muayyan salbiy oqibatlarni yuzaga keltirishi mumkin. Shu sababli, O'zbekistonda xufyona iqtisodiyotga qarshi kurashishda barcha vositalardan, jumladan, fiskal instrumentlardan keng foydalanishga alohida e'tibor qaratilmoqda (2-rasm).

2-rasm. Soliq tizimini raqamlashtirish orqali xufyona iqtisodiyotni qisqartirish usullari⁴

Ta'kidlash joizki, so'nggi yillarda O'zbekistonda iqtisodiyotning norasmiy sektorini qisqartirish borasida keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi. Shulardan eng muhimi moliya tizimida, xususan, budget-soliq siyosati yo'nalishida tub o'zgarishlarning amalga oshirilganligidir. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 29-iyundagi "O'zbekiston Respublikasining soliq siyosatini takomillashtirish konsepsiyasi to'g'risida"gi PF-5468-son Farmoni⁵ qabul qilinishi bilan 2019-2020-yillarda mamlakat soliq tizimida keng qamrovli islohotlar amalga oshirildi. Mazkur islohotlarning natijalari o'rta muddatli istiqbolda norasmiy iqtisodiyot ko'lamining qisqarishiga xizmat qilishi bilan ahamiyatlidir.

Soliqqa oid islohotlarning eng muhim yo'nalishlari sifatida quyidagilarni alohida ta'kidlash mumkin:

2 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 28.10.2016 yildagi PQ-2646-son <https://lex.uz/docs/-3063485>

3 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 08.06.2020 yildagi PQ-4742-son <https://lex.uz/docs/-4849607?ONDATE=28.02.2025>

4 Davlat statistika qo'mitasi va Davlat soliq qo'mitasi ma'lumotlari asosida tayyorlangan.

5 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 29.06.2018 yildagi PF-5468-son <https://lex.uz/uz/docs/-3802378?ONDATE=28.12.2024%2000>

– turli samarasiz maxsus soliq rejimlarini bekor qilish hisobiga soliqqa tortish tizimi nisbatan unifikatsiyalashtirildi va shu orqali umumiy belgilangan (yirik biznes) hamda soddalashtirilgan (kichik biznes) soliq rejimlari o'rtasidagi soliq yukidagi keskin tafovut qisqartirildi;

– yengil soliq rejimini, ya'ni aylanmadan olinadigan soliq tizimini qo'llashda xodimlar soni emas, balki yillik tushum (aylanma mablag') miqdori asosiy mezon sifatida belgilandi;

– qator soliqlar, jumladan, ijtimoiy infratuzilma solig'i va maqsadli jamg'armalarga aylanmadan ajratmalar bekor qilindi, shuningdek, ayrim soliqlar (yagona soliq va yagona ijtimoiy to'lov) bazasini aniqlashning eng kam me'yorlari amaliyotdan chiqarildi;

– jismoniy shaxslar daromad solig'ining ko'p bosqichli progressiv stavkalari o'rniga yagona proporsional soliq stavkasi joriy etildi;

– ish haqi bilan bog'liq soliqlar (daromad solig'i va ijtimoiy soliq), qo'shilgan qiymat solig'i hamda mol-mulk solig'i stavkalarining pasaytirilishi, shuningdek, korxonalar mol-mulk solig'i obyektlari tarkibida faqat ko'chmas mulk obyektlarining qoldirilishi orqali xo'jalik yurituvchi subyektlarning soliq yuki sezilarli darajada kamaytirildi.

Tadbirkorlik subyektlari uchun soliq yukining umumiy qisqartirilishi, mehnatga haq to'lash bilan bog'liq soliqlarning pasaytirilishi O'zbekistonda yashirin iqtisodiyotni qisqartirish, norasmiy bandlik darajasini kamaytirish hamda "konvert usuli"da ish haqi to'lash kabi salbiy holatlarni cheklashda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yuqoridagi tahlillar va ilmiy izlanishlar natijalaridan kelib chiqib, soliq ma'murchiligini yanada takomillashtirish bo'yicha bir qator ilmiy taklif va amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi. Jumladan, soliq va moliyaviy hisobotlarni topshirish tartibini buzish bilan bog'liq huquqbuzarliklarning oldini olish hamda ularni kamaytirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki bilan axborot almashinuvini yo'lga qo'yish maqsadga muvofiq hisoblanadi. Bunda soliq organlari va banklar o'rtasida soliq to'lovchining hisobot davrida bank aylanmasiga ega yoki ega emasligi to'g'risida axborot almashinuvi tashkil etilishi lozim. Amaldagi bank siri talablariga rioya qilgan holda soliq to'lovchining aylanma summasi emas, balki aylanma mavjudligi yoki mavjud emasligi haqidagi ma'lumot taqdim etilishi mumkin. Mazkur ma'lumotlardan kelib chiqib, tegishli soliq davrida bank aylanmasini amalga oshirmagan soliq to'lovchilarni aylanma bilan bog'liq soliqlar bo'yicha hisobot topshirish majburiyatidan ozod etish imkoniyati yaratiladi. Shuningdek, soliq hisobotlarini topshirish jarayonida hisoblangan soliq summalarini avtomatik tarzda soliq to'lovchining bank hisobvarag'idan undirish bo'yicha elektron oferta tizimini joriy etish tavsiya etiladi. Agar soliq to'lovchi ushbu ofertani qabul qilsa, hisoblangan soliq summasi uning bank hisobvarag'idan avtomatik ravishda yechib olinadi. Mazkur tizim soliqlarni o'z vaqtida undirish hamda soliq intizomini mustahkamlashga xizmat qiladi. Bundan tashqari, tadbirkorlik subyektlari tomonidan resurs soliqlari bo'yicha hisobot topshirish jarayonlarini avtomatlashtirish zarur hisoblanadi. Buning uchun soliq organlari hamda resurs soliqlari obyektlari hisobini yurituvchi tashkilotlar, jumladan, Kadastr agentligi va suv ta'minoti korxonalari bilan integratsiyalashgan axborot almashinuvi tizimini yo'lga qo'yish lozim. Natijada soliq to'lovchilarning mavjud obyektlari va ularning hajmi to'g'risidagi ma'lumotlar avtomatik ravishda soliq hisobotlari bilan integratsiya qilinadi. Shu bilan birga, onlayn nazorat-kassa mashinalari orqali shakllantirilgan cheklar asosida tashkil etilayotgan yutuqli o'yinlar o'rniga qo'shilgan qiymat solig'i summasi hisobidan CASHBACK tizimini joriy etish maqsadga muvofiqdir. Chunki amaldagi yutuqli o'yinlar tizimida faqat ayrim xaridorlarga rag'batlantirilmoqda. CASHBACK tizimi esa barcha iste'molchilarga xarid miqdoridan kelib chiqib ma'lum summa qaytarilishini taminlaydi hamda xaridorlarni teng ravishda rag'batlantirish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Artemenko D.A., Aguzarova L.A., Aguzarova F.S., Porollo E.V. (2017). "Causes of Tax Risks and Ways to Reduce Them". – Pp. 454–458.
2. OECD (2020). *Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration*. – Pp. 10–24.
3. Kodeks (2023). O'zbekiston Respublikasining yangi tahrirdagi Soliq kodeksi. / Code (2023). *Tax Code of the Republic of Uzbekistan in the new edition*.
4. Farmon (2020). O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020–yil 30–oktabrdagi "Yashirin iqtisodiyotni qisqartirish va soliq organlari faoliyati samaradorligini oshirish bo'yicha tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF–6098–son Farmoni. www.lex.uz
5. Qaror (2010). O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2010–yil 8–yanvardagi "Respublika soliq organlari tizimini yanada modernizatsiya qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–1257–son qarori. www.lex.uz
6. Qaror (2012). O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012–yil 30–oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi davlat soliq xizmati idoralari axborot-kommunikatsiya tizimi faoliyati samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–1843–son qarori. www.lex.uz

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100